

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 9000

F: 01 478 9021

E: gp.mkgp@gov.si

www.mkgp.gov.si

Številka: 007-62/2024/18

Ljubljana, 29. 3. 2024

EVA 2024-2330-0015

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pravilih pogojenosti – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pravilih pogojenosti, ki jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Priloga:

- predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pravilih pogojenosti

Sklep prejmeta:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- Maša Žagar, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo,
- Gašper Kosec, vodja Sektorja za trajnostno kmetijstvo.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratek povzetek gradiva:

Novela, skladno s predlogom spremembe Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta EU 2021/2115, določa odstopanja od izvedbe kontrol in sankcij za vsa pravila pogojenosti za kmetijska gospodarstva, ki na zbirni vlogi prijavijo 10 ha ali manj kmetijskih zemljišč.

Treba je bilo dodati nov člen (15.a, v pričujoči noveli je to člen 5) zaradi sprejetja derogacije za standard DKOP 8. Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/587 z dne 12. februarja 2024 je namreč med drugim določila tudi odstopanja od Uredbe (EU) 2021/2115 v zvezi z uporabo standarda za dobre kmetijske in okoljske pogoje zemljišč (pri pogojenosti je to DKOP 8). S tem je vlagateljem dana možnost, da zahtevo po t. i. 4 % neproizvodnih površinah izpolnijo tudi z rastlinami, ki vežejo dušik (metuljnice) ali vmesnimi posevki.

Nadalje se spreminja določitev površin OOTT. Sprememba ohranja dosedANJI koncept, zajema le manjše vsebinske popravke, s katerimi zagotovimo obseg OOTT v strateškem načrtu, in jasnejšo opredelitev postopka določitve OOTT, da je razvidna skladnost z 9. in 13. členom Uredbe (EU) 2021/2115, zlasti z vidika objektivne in nediskriminatorne obravnave kmetijskih gospodarstev. Dodatno se določijo površine okoljsko občutljivega trajnega travinja, ki ga je potrebno zaščititi, in sicer površine, za katere so bili v letu 2023 vloženi zahtevki za okoljevarstvene ukrepe skupne kmetijske politike (HAB, HABM, MET, VTR), in površine, za katere se je v letu 2023 lahko uveljavljala intervencija Natura 2000 plačila. Vključijo se tudi površine trajnega travinja, ki imajo vsaj 17-odstotni nagib. Te površine so bolj podvržene zaraščanju, hkrati pa je njihova intenzifikacija zaradi večjega nagiba površin zelo malo verjetna.

V novelo je vključenih tudi nekaj določil v zvezi s popravki samih zahtev/pravil pogojenosti. Dva sta narejena zgolj z namenom večje jasnosti določila (PZR 1 in DKOP 5). Pri DKOP 6 se je v predhodnem letu izkazalo, da je potrebno uvesti nekatere dodatne izjeme pri obvezni pokritosti tal, saj zahteva taka kot je, ne omogoča normalne pridelave hmelja, jarih žit in pivovarskega ječmena, sladkorne pese ter sončnic in zelja. Pri DKOP 7 pomen zahteve ostaja enak, le k zelenjadnicam smo dodali šifro KMRS 405, ki pomeni mešano rabo pod 0,1 ha (zelenjadnice, poljščine, dišavnice, zelišča). Tudi pri DKOP 9 pomen zahteve ostaja enak. Dodatno se le pojasni postopek ravnanja v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin, ko je okoljsko občutljivo trajno travinje poškodovano. Z ustreznimi ukrepi in takoj, ko je to mogoče, je potrebno poškodovano površino občutljivega trajnega travinja obnoviti.

Finančnih posledic ni.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
--	-----------------	-------	-------	-------

Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ			-	-
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

Neposrednih posledic za proračun ni, saj pogojenost ne predstavlja intervencij za katere je potreben izdatek. Sredstva iz naslova upravnih kazni prav tako ne ostanejo slovenskemu proračunu, ampak se vrnejo v proračun evropske skupnosti. Zadrži se samo 15 % delež za izvajanje sistema pogojenosti.

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)	
<p>(Če je odgovor DA, navedite): Datum objave: 21. 3. 2024 V razpravo so bili vključeni: KGZS ZZS SKS ZSPM</p> <p>Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):</p> <p>Upoštevani so bili: – v največji možni meri, kolikor dopuščajo pravne podlage EU.</p> <p>Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:</p> <p>Poročilo je bilo dano</p> <p>Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)</p>	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
Mateja Čalušič ministrica	

Na podlagi 10. in 11.a člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOmK-2 in 18/23) Vlada Republike Slovenije izdaja

U R E D B O
o spremembah in dopolnitvah Uredbe o pravilih pogojenosti

1. člen

V Uredbi o pravilih pogojenosti (Uradni list RS št. 2/24) se v 1. členu za peto alinejo doda nova, šesta alineja, ki se glasi:

»- Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2024/587 z dne 12. februarja 2024 o določitvi odstopanja od Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z uporabo standarda za dobre kmetijske in okoljske pogoje zemljišč (standard DKOP) 8, datumov upravičenosti odhodkov za prispevke iz EKJS ter pravil v zvezi s spremembami strateških načrtov SKP zaradi spremembe nekaterih shem za podnebje in okolje za leto zahtevka 2024 (UL L št. 2024/587 z dne 13. 2. 2024).«.

2. člen

V 5. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prejšnji odstavek, se zavezanci, ki na zbirni vlogi prijavijo deset ali manj hektarjev kmetijskih površin, izvzamejo iz kontrolnega sistema iz 5. člena te uredbe.«.

Dosedanji tretji do deseti odstavek postanejo četrti do enajsti odstavek.

3. člen

V 7. členu se za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Ne glede na določbe 7. do 9. člena te uredbe se upravne sankcije ne uporabijo za zavezance, ki na zbirni vlogi prijavijo deset ali manj hektarjev kmetijskih površin.«.

4. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13. člen

(okoljsko občutljivo trajno travinje na ravni kmetijskega gospodarstva)

(1) Za namen pravila o pogojenosti DKOP 9 iz Priloge 1 te uredbe se za okoljsko občutljivo trajno travinje (v nadaljnjem besedilu: OOTT) štejejo površine GERK-ov, ki so znotraj območij iz drugega odstavka tega člena in so zanje v RKG na podlagi dejanskega stanja po preveritvi geoprostorskih obrazcev zbirnih vlog za leto 2023 določene naslednje rabe: 1300 – trajni travnik, 1320 – travinje z razpršenimi neupravičenimi značilnostmi, s površinami trajnega travinja in 1222 – ekstenzivni sadovnjak, ki je trajno zatravljen.

(2) OOTT je znotraj območja NATURA 2000 in obsega površine GERK-ov z rabami iz prejšnjega odstavka:

- ki so bile v Območju OOTT v skladu z Uredbo o pravilih pogojenosti (Uradni list RS, št. 166/22 in 34/23), in
- površine GERK-ov iz evidence območij planin iz zakona, ki ureja kmetijstvo.

(3) OOTT iz prve alineje prejšnjega odstavka sestavljajo:

a) podobmočje GERK-ov OOTT, ki je določeno na podlagi naravovarstvenih meril, in sicer izjemne ogroženosti vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od travnikov, majhnosti območij, obstoja zavarovanega območja po predpisih s področja ohranjanja narave ali namembnosti teh površin za travniško rabo, ki ga je z grafičnim slojem za potrebe te uredbe določil Zavod Republike Slovenije za varstvo narave. Iz tega podobmočja se izvzamejo GERK-i, ki izpolnjujejo vsaj eno od teh izločitvenih meril:

- površine GERK-ov, ki zaradi intenzivne obdelave niso okoljsko občutljive;
- površine GERK-ov, ki so del obstoječih namakalnih sistemov vzpostavljenih do 31. 12. 2023;
- površine GERK-ov, za katere je bila v RKG v obdobju od vključno leta 2009 do vključno leta 2023 na dan 30. junij za tekoče leto vsaj enkrat vpisana raba GERK-a, ki ni raba iz prvega odstavka tega člena, ali katera od rab, ki so se v tem obdobju štete za trajno travinje v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev (1321 – barjanski travniki, 1330 – gorski pašnik, 1430 – ekstenzivni kraški pašnik in 1800 – kmetijske površine porasle z gozdnim drevjem).

b) podobmočje GERK-ov OOTT, ki ne spadajo v podobmočje GERK-ov OOTT iz točke a) tega odstavka. Iz tega podobmočja se izvzamejo GERK-i, ki izpolnjujejo vsaj eno od teh izločitvenih meril:

- površine GERK-ov, ki so bile leta 2023 varovane z najvišjo stopnjo trajnostne obdelave;
- površine GERK-ov, ki zaradi intenzivne obdelave niso okoljsko občutljive;
- površine GERK-ov, ki so del obstoječih namakalnih sistemov vzpostavljenih do 31. 12. 2023;
- površine GERK-ov, za katere je bila v RKG v obdobju od vključno leta 2009 do vključno leta 2023 na dan 30. junij za tekoče leto vsaj enkrat vpisana raba GERK-a, ki ni raba iz prvega odstavka tega člena, ali katera od rab, ki so se v tem obdobju štete za trajno travinje v skladu s pravilnikom, ki ureja register kmetijskih gospodarstev (1321 – barjanski travniki, 1330 – gorski pašnik, 1430 – ekstenzivni kraški pašnik in 1800 – kmetijske površine porasle z gozdnim drevjem).

(4) Izločitvena merila iz točke a) in b) prejšnjega odstavka ne veljajo za površine:

a) ki v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto 2023, ležijo na območjih iz naslednjih evidenc:

- območja Natura 2000 plačila – Ljubljansko barje (N2000_PL_LJ_BARJE_A_23),
- območja Natura 2000 plačila – Ljubljansko barje (N2000_PL_LJ_BARJE_B_23),
- območja Natura 2000 plačila – Planinsko polje (N2000_PL_PLAN_POLJE_23),
- območja Natura 2000 plačila – Goričko (N2000_PL_GORICKO_23);

b) za katere je agencija na dan 4. marec 2024 razpolagala z zahtevki za operacijo HAB, HABM, MET ali VTR intervencije KOPOP_BK iz zbirne vloge za leto 2023, kot jih določa uredba, ki ureja okoljske in podnebne obveznosti ter naravne ali druge omejitve iz strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027;

c) ki imajo na ravni GERK-a povprečno 17-odstotni ali večji nagib.

(5) Digitalni grafični sloj OOTT, ki vsebuje podatke o vključenosti površin GERK-ov v OOTT, je objavljen na javnem pregledovalniku grafičnih podatkov RKG. Informativni slikovni prikaz razporeditev OOTT je v Prilogi 6, ki je sestavni del te uredbe.

(6) Vse površine GERK-ov OOTT iz prejšnjega odstavka so predmet upravnih pregledov z uporabo sistema za spremljanje površin.

(7) Če je za tekoče leto z upravnimi pregledi z uporabo sistema za spremljanje površin ali s pregledi na kraju samem v skladu s to uredbo in z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike, ugotovljeno, da je nosilec kmetijskega gospodarstva zoral ali spremenil GERK-e z OOTT v rabe, ki niso navedene v prvem odstavku tega člena, se mu izreče upravna sankcija iz pravila pogojenosti DKOP 9 iz Priloge 1 te uredbe in mora najpozneje do 31. decembra v letu ugotovitve kršitve te površine ponovno spremeniti v trajno travinje z eno od vrst rab GERK-a za trajno travinje iz prvega odstavka tega člena.

(8) Površine OOTT, določene v skladu s prvim, drugim in tretjim odstavkom tega člena, se lahko med dvema zaporednima letoma na ravni poligona spremenijo v mejah tolerance do 10 arov.

(9) Izjemoma se za površine iz sedmega odstavka tega člena, ki so ponovno zasejane s travami ali mešanici s travami, šteje kot trajno travinje za namen tega člena tudi raba 1131 – začasno travinje. To velja, dokler taka površina ne preide v rabo 1300 – trajno travinje.

(10) Površine pod OOTT iz četrtega odstavka tega člena, ki so del območja, namenjenega za komasacijo, se lahko v enakem obsegu v sklopu komasacijskega postopka prestavijo znotraj komasacijskega območja. Komasacijski odbor to prestavitev sporoči ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljnjem besedilu MKGP). Prestavitev se v obliki spremembe digitalnega grafičnega sloja OOTT iz četrtega odstavka tega člena upošteva naslednje leto.

5. člen

Za 15. členom se doda novi 15.a člen, ki se glasi:

»15.a člen

(odstop od pravil DKOP 8 – neproizvodne površine in elementi)

(1) Za zagotovitev obveznega minimalnega deleža neproizvodnih površin in elementov iz DKOP 8 za leto 2024 zavezanci namenijo najmanj 4 % ornih zemljišč na ravni kmetijskega gospodarstva, ki jih zagotovijo z:

- neproizvodnim zemljiščem ali značilnostmi, vključno s praho iz zahteve številka 53 iz Priloge 1 te uredbe;
- površinami z rastlinami, ki vežejo dušik;
- površinami z rastlinami, ki štejejo za vmesne posevke.

(2) Zavezanci morajo ob oddaji zbirne vloge označiti, na katerih ornih površinah in s katero možnostjo bodo izpolnili zahtevo iz prejšnjega odstavka ter v določenih primerih, katere kmetijske rastline bodo tam posejane. Rastline iz druge alineje prejšnjega odstavka so lucerna, detelje, deteljno-travna mešanica, krmni bob, krmni grah, soja, grašica, volčji bob, bob, grah, fižol, leča, čičerika, nokota ali grahor. Rastline iz tretje alineje prejšnjega odstavka so označene v šifrantu vrst oziroma skupin kmetijskih rastlin in pomoči, ki je v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike, za leto vložitve zbirne vloge objavljen na spletnih straneh agencije in ministrstva.

(3) Rastline iz druge alineje prvega odstavka, ki vežejo dušik, morajo biti na površinah prisotne kot glavni posevek, kot ga za leto vložitve zbirne vloge določa uredba, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike, kar pomeni, da morajo biti lucerna, detelje, deteljno-travna mešanica ali nokota prisotne z zelenim pokrovom na površini pretežni del obdobja od 1. maja do 31. julija, preostale kmetijske rastline iz druge alineje prvega odstavka pa morajo biti prisotne z zelenim pokrovom na površini v obdobju od 1. maja do tehnološke zrelosti.

(4) Za rastline, ki so opredeljene kot vmesni posevki iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, se štejejo neprezimni, prezimni ali medoviti posevki. Setev vmesnega posevka mora biti opravljena kadar koli po glavnem posevku, ki ga nosilec kmetijskega gospodarstva prijavi z geoprostorskim obrazcem v skladu z uredbo, ki ureja izvedbo intervencij kmetijske politike za leto vložitve zbirne vloge, da se zagotovi, da so tla:

- z naknadnim neprezimnim ali medovitim posevkom pokrita od 15. avgusta do 15. oktobra tekočega leta;
- z naknadnim prezimnim ali medovitim posevkom pokrita od 1. septembra do 30. oktobra tekočega leta.

(5) Na površinah iz prvega odstavka tega člena je prepovedana uporaba fitofarmaceutskih sredstev, in sicer za praho od 1. januarja do 31. julija, za rastline, ki vežejo dušik, od uveljavitve te uredbe do izpolnitve obvezne prisotnosti, in za rastline, ki štejejo kot vmesni posevek, v času obvezne prisotnosti. Kmetijske rastline iz druge in tretje alineje prvega odstavka tega člena se po izpolnjenih zahtevah iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena lahko uporabijo za prehrano ljudi in živali.«.

6. člen

V Prilogi 1 se:

- v tabeli PZR 1: NADZOROVANJE RAZPRŠENIH VIROV ONESNAŽENJA S FOSFATI, v stolpcu ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA pri zahtevi številka 11 besedilo spremeni tako, da se glasi: »11) Za namakanje kmetijskih površin mora biti izdana odločba ali drug akt o uvedbi namakanja.«.

- v tabeli DKOP 5: UPRAVLJANJE OBDELAVE ZA ZMANJŠANJE TVEGANJA DEGRADACIJE IN EROZIJE TAL, VKLJUČNO Z UPOŠTEVANJEM NAKLONA TERENA, v stolpcu ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA pri zahtevi številka 39 v drugem odstavku besedilo spremeni tako, da se glasi: »Zahteva za oranje po plastnicah ne velja za orne površine, manjše od 0,3 ha, ter za orne površine v smeri naklona in katerih krajša stranica ni daljša od vključno 40 m.«.

- v tabeli DKOP 6: MINIMALNA POKRITOST TAL, DA SE PREPREČI GOLA ZEMLJA V OBDOBJIH, KI SO NAJBOLJ OBČUTLJIVA, v stolpcu ZAHTEVE ZA ZAVEZANCA pri zahtevi številka 42 v tretjem odstavku besedilo spremeni tako, da se glasi: »Zahteva ne velja za orna zemljišča, na katerih se prideluje krompir, sladkorna pesa, hmelj, jara žita, pivovarski ječmen, sončnice ali naslednje vrste zelenjadnic: cvetača, listnati ohrovt, glavni ohrovt, brstični ohrovt, blitva, špinaca, grah, bob, čebula, česen, solatnice, peteršilj, šparglji, radič, motovilec, sladki komarček, šalotka, por, zimski luk, hren, rabarbara, korenje in zelje.«.

- v tabeli DKOP 7: KOLOBARJENJE NA ORNIH ZEMLJIŠČIH, RAZEN KMETIJSKIH RASTLIN, KI RASTEJO POD VODO, v stolpcu SMERNICE pri zahtevi številka 43 v predzadnjem odstavku besedilo drugega stavka spremeni tako, da se glasi: »Enako se šteje, da zelenjadnice pod šiframi 400, 402 in 405 ter zelišča pod šifro 404 iz šifranta kmetijskih rastlin izpolnjujejo zahtevo za menjavo posevka vsako leto na 60 % ornih površin na kmetijskem gospodarstvu.«.

- v tabeli DKOP 9: PREPOVED PREUSMERITVE ALI ORANJA TRAJNEGA TRAVINJA, OPREDELJENEGA KOT OKOLJSKO OBČUTLJIVO TRAJNO TRAVINJE, NA OBMOČJIH NATURA 2000, v stolpcu SMERNICE pri zahtevi številka 57 za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi: »V primeru višje sile ali izjemnih okoliščin, ko je okoljsko občutljivo trajno travinje poškodovano, je potrebno na poškodovani površini občutljivega trajnega travinja že v letu pojava višje sile ali izjemnih okoliščin, če to ni mogoče pa v naslednjem letu, izvesti vse potrebne in izvedljive agrotehnične ukrepe za obnovo trajnega travinja. Pri izpolnjevanju zahteve se poškodovano površino do obnove šteje kot izjemo.«.

7. člen

Priloga 6 se nadomesti z novo Prilogo 6, ki je kot Priloga 1 sestavni del te uredbe.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

8. člen

(prehodna določba)

Postopki, začeti na podlagi Uredbe o pravilih pogojenosti (Uradni list RS, št. 2/24), se končajo v skladu s to uredbo.

9. člen

(končna določba)

Ta uredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-62/2024
Ljubljana, dne
EVA 2023-2330-0015

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga (besedilo, vsebina zakonske določbe, ki je podlaga za izdajo predpisa)

Pravna podlaga za Uredbo o pravilih pogojenosti so 10. in 11.a Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US, 123/21, 44/22, 130/22 – ZPOMK-2 in 18/23; v nadaljnjem besedilu: Zakon o kmetijstvu) ter Strateški načrt skupne kmetijske politike 2023–2027 za Slovenijo.

2. Rok za izdajo predpisa, ki ga je določil zakon

Zakon o kmetijstvu ne predpisuje roka za izdajo te uredbe.

3. Splošna obrazložitev v zvezi s predlogom predpisa, če je potrebna

4. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja, če te niso mogle biti celovito predstavljene v predlogu uredbe

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

1. člen

Potrebno je bilo dodati novo derogacijsko uredbo Komisije (*Izvedbena uredba Komisije (EU) 2024/587 z dne 12. februarja 2024*), katero ta novela prenaša v slovenski pravni red (glej obrazložitev za novi 15.a člen).

2. in 3. člen

V 2. in 3. členu je upoštevan predlog sprememb Uredbe (EU) 2021/2115 in (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa, da se iz kontrolnega in sankcijskega sistema za pogojenost izvzamejo kmetijska gospodarstva, ki na zbirno vlogo prijavijo deset ali manj hektarjev kmetijskih zemljišč.

4. člen

V 4. členu, ki spreminja 13. člen trenutno veljavne uredbe, se spremeni določitev površin OOTT. Sprememba ohranja dosednji koncept, zajema le manjše vsebinske popravke, s katerimi zagotovimo obseg OOTT v strateškem načrtu, in jasnejšo opredelitev postopka določitve OOTT, da je razvidna skladnost z 9. in 13. členom Uredbe (EU) 2021/2115, zlasti z vidika objektivne in nediskriminatorne obravnave kmetijskih gospodarstev.

Dodatno se določijo površine okoljsko občutljivega trajnega travinja, ki ga je potrebno zaščititi, in sicer površine, za katere so bili v letu 2023 vloženi zahtevki za okoljevarstvene ukrepe skupne kmetijske politike (HAB, HABM, MET, VTR), in površine, za katere se je v letu 2023 lahko uveljavljala intervencija Natura 2000 plačila. Vključijo se tudi površine trajnega travinja, ki imajo vsaj 17-odstotni nagib. Te površine so bolj podvržene zaraščanju, hkrati pa je njihova intezifikacija zelo malo verjetna zaradi večjega nagiba.

5. člen

Potrebno je dodati nov člen (15.a) zaradi uveljavitve derogacije za standard DKOP 8 iz Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2024/587 z dne 12. februarja 2024 o določitvi odstopanja od Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z uporabo standarda za dobre kmetijske in okoljske pogoje zemljišč (standard DKOP) 8, datumov upravičenosti odhodkov za prispevke iz EKJS ter pravil v zvezi s spremembami strateških načrtov SKP zaradi spremembe nekaterih shem za podnebje in okolje za leto zahtevka 2024.

Slovenija bo uporabila možnost te derogacije. Zato se s to spremembo uredbe omogoča vlagateljem, da se izjemoma odločijo, da prvo zahtevo standarda DKOP 8 (zahteva, da se vsaj štiri odstotki ornega zemljišča na ravni kmetije namenijo za neproizvodne površine in elemente) izpolnijo na alternativen način, kar zadeva zahtevke leta 2024.

V tem členu se poleg že veljavnih pravil vlagateljem omogočijo dodatne možnosti za izpolnjevanje zahteve. Poleg uveljavljanja površin prahe in krajinskih značilnosti kot neproizvodnih površin je vlagateljem omogočena še možnost izpolnjevanja zahteve s površinami, posejanimi z rastlinami, ki vežejo dušik, in/ali površinami z rastlinami, ki štejejo za vmesne posevke. Namen spremembe je, da bi se zmanjšale omejitve glede uporabe ornih zemljišč in posledične izgube dohodka na kmetijah, hkrati pa bi se še vedno zagotavljale nekatere okoljske koristi. Člen določa način ravnanja zavezancev ob oddaji zbirne vloge. Kmetijske rastline, ki so vmesni posevki, in rastline, ki vežejo dušik, se po izpolnjenih zahtevah iz DKOP 8 lahko uporabijo za prehrano ljudi in živali.

V členu so opredeljene vrste rastlin, ki vežejo dušik, in vrste rastlin, ki štejejo za vmesne posevke. Poleg tega člen določa še čas setve vmesnega posevka in čas, ki se upošteva, če so prisotne rastline, ki vežejo dušik, in se lahko štejejo za neproizvodne površine. Še vedno velja, da se na teh površinah ne smejo uporabljati FFS.

6. člen

V Prilogi 1 se spreminjata dve zahtevi (PZR 1 in DKOP 5), vendar pomen zahtev ostaja enak, le bolj jasno sta zapisani.

Pri DKOP 6 pri zahtevi 42) smo zahtevo dopolnili tako, da smo k že obstoječim izjemam dopisali še naslednje vrste rastlin: sladkorna pesa, hmelj, jara žita, pivovarski ječmen in sončnice, med zelenjadnice pa se je dodlo zelje. Z začetkom izvajanja standarda DKOP 6 se je izkazalo, da je potrebno uvesti nekatere dodatne izjeme pri obvezni pokritosti tal, saj zahteva taka kot je ne omogoča normalne pridelave hmelja, jarin in sladkorne pese ter sončnic in zelja poleg že doseženih izjem za nekatere zelenjadnice in krompir.

Pri DKOP 7 pomen zahteve številka 43 ostaja enak. V stolpcu »Smernice« pri zahtevi 43) smo v predzadnjem odstavku v besedilo drugega stavka k zelenjadnicam dodali še šifro KMRS 405, ki določa mešano rabo pod 0,1 ha (zelenjadnice, poljščine, dišavnice, zelišča).

Pri DKOP 9 pomen zahteve 57) ostaja enak. V stolpcu »smernice« pa se dodatno pojasni postopek ravnanja v primeru višje sile ali izjemnih okoliščin, ko je okoljsko občutljivo trajno travinje poškodovano. Z ustreznimi ukrepi in takoj, ko je to mogoče, je potrebno poškodovano površino občutljivega trajnega travinja obnoviti.

7. člen

Dodana je nova Priloga 6 (informativna karta) zaradi sprememb območja OOTT.

8. in 9. člen

Predhodna in končna določba.